

NEZÁVISLÝ TÝDENÍK **Čechoslovák** The Czechoslovak Independent Weekly

F.C.I. 4, HOLLAND RD., LONDON W.14

Tel: WES. 2259, WES 9021

NEZAPOMENUTÁ ZEMĚ : PODKARPATSKÁ RUS

Redakci "ČESKÉHO SLOVA" v Mnichově
vděčíme za souhlas k přetištění za
jímavého svědectví o současně situaci

na Podkarpatské Rusi, zemi s níž nás po léta první republiky, vázala upřímná pouta bratrského soužití ve společném státě. Poválečný sovětský vojenský zábor zničil vše co bylo po dvacet let budováno. Všechno co se událo kolem tohoto nového "MNICHOVA" mělo být varovnou výzvou celému západnímu světu. Ten ale nedbal a další tragedie, jedna po druhé, následovaly. Na konec byla zničena i samostatnost zbytku československého státu. - přesně jako za nacistické okupace. Obměna byla jen v tom, že domácích zrádců bylo více a roli Henleinovců sehráli naši komunisté.

Přetiskujeme toto svědectví jako důkaz, že jsme nezapoměli. Až se dnes Sověty podmaněné národy budou opět svobodně rozhodovat o budoucí formě státního života, naši odkaratoruští přátelé mohou počítat s naší pomocí. Nechtějí-li jejich rozhodnutí aké oliv. I naši zemi pak už povedou nov, minulostí nezátížení lidé, prošlí podobným utrpením jako podkarpatská rusini.

"Svědectví o návratu na Podkarpatskou Rus" začínáme otiskovat na druhé straně.

PRAHA POD STALINOVÝM POMNÍKEM

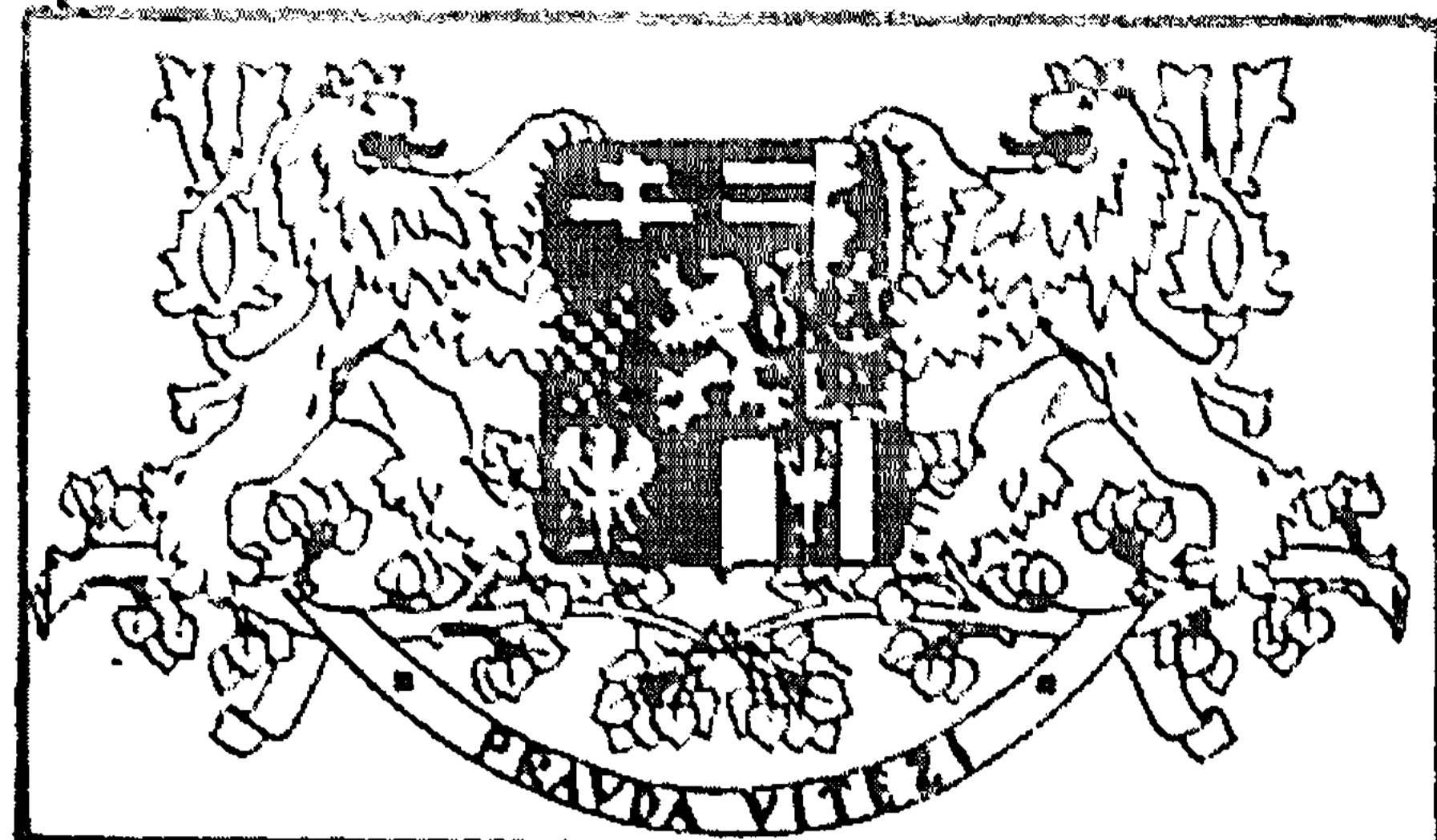
Přinášíme pokračování reportáže H.W. RICHTERA
napsané pro německý rozhlas o cestě do Prahy:

(2)

Pozoruji v obchodních domech, jak lidé zkoušejí saka, kalhoty, kabát, také cen konfekce jsou vysoké a všechno, i když látky jsou často dobré, působí modně zastaralé. Přesto je Praha výklad východu, nikde nejsou stranická hesla a žádná chvála socialismu-. Provoz na ulicích je hladký, Češi mají disciplinu, a kde stojí ve frontě nebo čekají, je to bez hluků, protestů, žádný neklid, samozřejmě. Ptám se, je to v národě, nebo je to nařizeno. Nikde na světě jsem neviděl tolik automatů, s dobrou organizací, nízkými cenami, od vepřové po guláš, od kapra po štika v geleé. Tady se žije asi "polovina" Prahy, pivo teče, lidé jsou rychle obslouženi a obsluhují se sami!

"JAK JE TO S MLÁDEŽÍ, má disciplinu nebo je opoziční, podobá se té polské nebo žije ve velké a skoro nihilistické lhostejnosti, která neuznává žádnou ideologii, ani jednu ani druhou. Češka, které se na to ptám, krčí rameny: "Naše mládež tančí charleston místo rock and roll. Tanec našich babiček je pro ně to nejmodernější a hlavně, je dovolen. Současný šlágr je: "Babičko, nauč mne charleston..." Slyšel jsem ho pak v tančírně nedaleko Václavského náměstí. Jde se tam (Pokrač. str.2)

Č. 23 (XIV) *608 8. června 1962

LUBOMÍR M. HANÁK (Paříž)

GENERÁL HELIODOR PIKA

Lubomír Hanák, který byl pro svou odbojovou činnost vězněn komunistickým režimem na Pankráci v Borůvkách v letech 1948-1949, a kterému se podařilo uprchnout z uranových dolů ve Vyšňanově, napsal vzpomínku na generála Heliodora Piku, se kterým se střetl ve vězení. Shodou okolností tragické výročí smrti gen. Píky spadá do období kdy čs. "parlamentní" delegace se chystá na návštěvu Velké Británie a tu si je třeba uvědomit, že předseda "parlamentu" Zdeněk Fierlinger je skutečným katanem tohoto hrdiny, jak to též dosvědčil Sir Robert Bruce Lockhart v knize: "Přátelé, nepřátelé a cizinci". K tomu se ještě vrátíme. Red.Č.

Koncem roku 1948, vídával jsem denně z okna své cely v pankrácké věznici na dvoře se procházejícího generála Heliodora Píky.

Imposantní postava, budící dokonce respekt vězeňské stráže, procházela se den co den až hodinu před tamní truhlářskou dílnou. Jeho vojenské držení těla, potlačovalo známky choroby již tolik trpěl. Dával tak najevo pohrdání svými vězňáky. Byl to mocnou posilou všem vězňům, kteří toužili po morální vzpruhy v tom zoufalém pankráckém prostředí.

Pika byl po svém převozu z divišné nemocnice umístěn na cele číslo 36 oddělení I/A. Zde velel známý fanatik-mučitel politických vězňů, P u d i l. Po hlavním přelíčení a rozsudku smrti byl generál odvezen na borskou trestnici v Plzni, kde byl přidělen na zvláštní oddělení D/I, "za dvojité katry", jak se zde říkalo. To bylo oddělení pro vazbu prominentů, aby mohli být lépe odděleni od ostatních a nemohli být v jakékoliv formě podporováni.

Generálvi se dařilo B o r ů v k ů. Když jsem jej dne 13. června 1949 viděl jít do hovorny, byl jsem překvapen jeho vzezřením. Podařilo se mi dokonce zachytit několik slov, neboť jsem právě na oné chodbě čekal na "zakování" do želez pro organizování útoku z dolu v Jiřetíně. Povídal: "Děti, já zde zemřu". Předvídal tak svůj konec, který přišel přece jen nečekaně brzy již za týden.

V neděli, 20. června, po večerce si dal komunistický velitel Borůvek a f a r č í k, o pravdu hyena v lidské podobě, předvést generála Píky do kanceláře. Oznámil mu, že nejvyšší soud zamítl odvolání jeho právního zástupce; "Trestanče Piko, jara jste se dočkal, ale léta se už nadočkáte. Zítra ráno Vás pověsíme. Máte nějaké přání?"

Generál Pika na to: "Přání nemám, žádám jen o kněze a o poslední (Dokonč. str.2.)

**ČECHOSLOVÁK JE LIST,
KTERÝ BOJUJE!**

po strmých schodech, hustý kouř, sklepní atmosféra a dixiland. Nejstarší jsou 25, nejmladší 16, mají kravaty, slušné, ale nijak módní obleky. Vidím jediný plnovous, který sem omylem za bloudil. Kapelu tvoří 8 mladíků, kapelník vypadá jako oxfordský student, má kostkatý světlý oblek, krátce střížené vlasy a hraje mistrně na klarinet. Také dívky, v průhledných nylonových bluzách, krátkých sukních a s "koňským ocasem" jsou po sedlé charlestonem. Marně čekám, zda charleston přejde v rock and roll. Je to jen nepatrná malá změna kroku, jediný krok, odklon od 30tých let, ale taďy je disciplína... Všichni zachovávají charlestonové tempo. Uderem 11. je konec, mládež se rozběhne ze špatného sklepního vzduchu do pražské noci... Jde me přes Staroměstské nám. na Malou Stranu. Ve starých uličkách se zastavil čas. Na britské ambasádě ospale visí Union Jack, na paláci amerického velvyslanectví prapor s hvězdami. Kolik je tu legací, kolik diplomatických vozů, cizinců... Největší velvyslanectví ale mají něm. komunisté. Jenom Spolková republika tu nemá zastoupení, je to jako by neexistovala, nebo byla na jiné planetě a ptám se, kdo ji má informovat o vývoji v této zemi. Stoupám na Hradčany kolem pivnice "U krále brabantského". Na širokém schodišti stojí milenci, ve stínu starých svítilen. Pod námi leží Praha... věže Karlova mostu, gotické věže Týna, osvětlený Památník odboje na Vítkově, kde husité 1420 zvítězili nad Zikmundem a kde Gottwald a ne Masaryk odpočívá... Nedaleko odtud zní Loretánské zvonky, poutní místo Lorety, postavené po vítězství na Bílé hoře, ozdoba pražského baroka. Každou hodinu hraje zvonková hra, nesmělý hlas minulosti... Ale příští večer slyším v "Národním" milostné dueto Dalibora...

ZPĚVÁCI A HUDEBNÍCI, dirigent, režisér, všichni jsou, jak čtu v programu, zasloužilí umělci a i když to zní směšně, - taďy to nikomu směšné nepřipadá. Nositelé ceny Stalina a KL Gottwalda zpívají dobře, ti "zasloužilí umělci" a dokazují, že Praha n o n z ratila z velké hudební tradice.

STALIN STOJÍ DOSUD NEDALEKO Daliborky, kde byl v 14. století vězněn tento loupeživý rytíř. Nikde na světě jsem neviděl větší Stalinův pomník, hledí světovládně na město, skutečně ve stylu Stalinova vkusu... (Pokračování příště) (M.)

FEJETON TÝDNE: (I. částka) NÁVRAT NA PODKARPATSKOU RUS

NÁVRAT PO PATNÁCTI LETECH: "Na svou cestu do Chustu jsem se těšil, neboť jsem tam nebyl již patnáct let. Roku 1945 jsem uprchl z Podkarpatské Rusi před příchozem Rudé armády na Západ. Nyní jsem nastoupil cestu do Chustu vlakem přes Černou při Čope. Z čs. strany byla k mému podivení přísnější kontrola, než ze strany sovětské. Ruští celníci a pohraničníci se na mne dívali jako na vzácného a vítaného hosta a má zavazadla vůbec neprohlíželi. Přijeli jsme na nádraží v jedenáct v noci. V Čopu nebylo další spojení, protože jsme přijeli značně opožděně. Nezbylo nic jiného, než noc přespát na nádraží až do prvního ranního vlaku o páté hodině. Zde jsem se setkal již s pravými "ruskými" poměry, jak je líčí ve svých povídkách ruští satirikové a humoristé. Některé nádražní místnosti vytopené, jiné zase mrazivě chladné.

Čekárna malá a přeplněná lidmi všeho druhu natolik, že další se tam již ani nevešou. Lidé vyzuří, otý pod hlavami, aby jim je nikdo neunесal, spali na podlaze, na stolech a pod stoly. Chrápání hrozný vzduch = takže to bylo k nevydržení. Pro domorodce ale zřejmě poměry, na které jsou zvyklí.

Ráno jsem musel jít ještě půldruhého kilometru pěšky po nedlážděné, rozblácené cestě na jinou místní zastávku. Podle jakéhosi příkazu není přípustné, aby cestující vjeli až na pohraniční nádraží. Místní vlak zůstává stát asi dva kilometry od hranic. Dostal jsem se se svými třemi kufry do vagonu, širokého a vysokého. Cestující mě hned pozorně hodnotili a jeden mne označil za hosta z Československa. Líšil jsem se od nich o blečení, svými, pro jejich představu přepýšlivými kufry a hlavně kloboukem, který prý tam nosí jen jedinci. Hned se me také ptal, jestli mám nějaké zboží na prodej. Měl jsem, ale nechtěl jsem o tom ve vlaku hovořit. Známa mne již předem

GENERÁL HELIODOR PIKA (Dokonč. ze str. 1.) návštěvu svých dětí". Tato jeho slova mně byla několik dnů později sdělena očitým svědkem = dozorcem, který ho doprovázel.

V noci před popravou byl ku generálovi povolán duchovní a přišel také syn se ženou, aby se rozloučili s tatínkem. A potom v pondělí dne 21. června 1949, o šesté hodině, vyvedli komunističtí katé generála Piku na dvůr. Zde byla již za noci postavena šibenice. Než kat provedl svůj osudný zásah, zvolal generál: "Ať žije svobodné Československo".

Nešlo o provedení rozsudku. Byla to vražda. Skutečným katem byl Zdeněk Fierlinger. I on se dočká svého dne. Nepůjde o nic jiného než o spravedlnost.

"VOLKSBOLE"

(Redakční) V zajímavé rubrice "Z EXILU" cituje list "Volksbote" naši poznámku o generálu Prchalovi: "Jeho nešťastná dohoda" s bývalými čs. Němci vyvolala mnoho odporu - jako nevhodnou. K tomu nutně vysvětlení: "Nešťastná" je ona dohoda zejména proto, že skupinka gen. Prchalových je, jako mnohá jiná exilová hnutí, nereprezentativní. Kolik má tato skupinka v exilu stoupenců? 1 nebo snad dokonce 5%? A vůbec: kdo dnes může v zahraničí uzavírat jakékoliv dohody za národ, který je podmaněný a za exil, který je nejednotný? Proto bylo nejen nastátnické, ale také neodpovědné podobnou "dohodu" uzavírat. To samozřejmě platí pro obě "smluvní strany". Potřebu podobné dohody samozřejmě chápe, vždyť šlo o důkaz aktivity a úspěchu jistých politiků před milionovou skupinou voličů = ale o to to bylo neodpovědnější. Doufáme, že Volksbote tuto poznámku otiskne i s dodatkem, že v této věci může rozhodovat jen celý svobodný národ doma (bude-li to třeba) a potom se rozhodnutí podřídí i demokratictí navrhovatelé. (Č.L.L.)

VYŽÁDEJTE SI NAŠE NOVÉ KNIŽNÍ SEZNAMY TISÍCI TITULŮ ČESKÉ, SLOVENSKÉ, ANGLICKÉ A FRANC. LITERATURY O ČSR.

v dopisech varovala, abych si dal pozor s rozprodejem československého zboží a věbec pozor na to, s kým mluvím a o čem, že bych mohl být snad o zavržen.

KATASTROFÁLNÍ BYTOVÁ NOUZE: Chust měl kdysi jen 22 tisíc obyvatel, dnes má však na 40 tisíc. Přitom ale nebylo mnoho nových obytných domů postaveno, takže v městě vládne katastrofální nouze o byty. Nejí zvláštnost, že ve čtyřpokojovém bytě bydlí čtyři rodiny. Největší procento přírůstek obyvatel Chustu představují lidé z jiných republik Sovětského svazu, pro které znamená pobyt na Podkarpatské Rusi zlepšení jejich životních podmínek. Slyšel jsem, že je to výhra, když se někdo dostane do této, nejvíce na západ vysunuté provincie Sovětského svazu. Je prý tam vyšší úroveň, než v jiných sovětských městech. Pokračování příště.

PAMATUJTE NA TISKOVÝ FOND ČECHOSLOVÁKA

ROZKOL V KOMUNISTICKÉ STRANĚ ČSSR dosáhl takových rozměrů, že se sám Chruščov obává vážných nepokojů. Závady se nepodařilo odstranit ani tak zv. "Sovětské studijní delegaci", kterou vedl Šušlovův zástupce Iljičev. Jádrem problému je odstranění Baráka. Sovětská komise jednala se členy obou táborů a ukázalo se, že Novotný neměl k akci proti Barákovi souhlas Moskvy, jež v tomto případě belhala za pražskými událostmi a snažila se zakrýt skutečný stav věcí známým prohlášením, že Barák byl čs. Beriou. Nešlo však o nic jiného, než že Novotný odstranil rivala, který to myslel s odstalinštěním vážněji. Na veřejnost pronikly také zprávy, že tajný vojenský soud se samozřejmě nezabýval "defraudací", ale skutečným pokusem Baráka a jeho kumpánů o odstranění Novotného. ** Minulý týden bylo též známeno ODLOŽENÍ KONGRESU KSČ o 2 měsíce.** Jako důvod se uvádí, že do října by nebyly připraveny všechny návrhy na požadovanou základní přeměnu čs. socialistické společnosti. I na tom je patrný hluboký rozkol, který zabranuje dohodě obou křídel. **** V PRAZE** došlo též k zatýkání studentů, kteří se účastnili **MÁJOVÝCH DEMONSTRACÍ**. Došlo totiž k novým nepokojům, tentokrát vyvolaných odporem proti výhodám, jež mají na studiu v ČSSR barevní studenti. Na některých fakultách došlo i k bitkám s barevnými. Studenti obvinili vládu, že dodávkami potravin do Afriky a na Kubu ochuzuje domácí trh a spotřebitele. Za výtržností bylo slyšet hesla jako: "Chceme více potravin" a "Zastavte výhody barevným". Počet zatčených se odhaduje na 100 osob. Při potyčkách bylo o několik studentů zraněno. (ČBT)

**Vláda též oznámila přebudování výkupního postupu u ZEMĚDĚLSKÝCH výrobků, kterých je stále větší nedostatek. (ČTI)

**PŘEDPLATNĚ PRO VÁS: Pošlete nám polovinu toho co byste byl ochoten zaplatit za ČECHOSLOVÁKA, kdybyste dnes byl doma... (Adm)

President REPUBLIKY MALI, Modibo Keity, známý svými sklony ke komunismu, zajeřil po návštěvě SSSR i do ČSSR. ****V PRAZE zasedalo byro MEZINÁRODNÍ FEDERACE ŽEN, organizace zneužívané pro propagaci komunismu a jeho cílů. ****H. WINSTON,** americký komunista, který se prý lečil z následků vězení - v SSSR, přijel do ČSSR. ****Stranická delegace KSČ** vedená V. Kouckým, odletěla do ITÁLIE. ******

** KONFERENCE O ANTIKOMUNISMU se konala v liblickém Domě vědeckých pracovníků za účasti zástupců 20 komun. stran. Je to první DEFENSIVNÍ akce o níž psal čs. komun. tisk. ******

VILLIAN ŠIROKÝ, min. předseda, býv. min. zahraničí a financí, spoluzakladatel KSS, oslavil "60". Dostal "Řád Klementa Gottwalda" za budování socialistické vlasti. ****

Pěvecký soubor "ONDRÁŠ" z Nového Jičína si vyjednal výměnný zájezd se švýc. sdružením "Unseres Lied" (Naše píseň). Zájezd byl zrušen, neboť švýcarské úřady odmítly Ondrášovcům visa... ****ČESKÁ FILHARMONIE** odejela na delší turné po Skandinávii. ****130.000** řidičů musí ročně vyškolit SVAZARM-polovojská organizace obstarávající brannou výchovu. **** V OSTRAVĚ** budou 10.6. otevřeny "Výstavní trhy 1962". ****LIBERECKÉ** výstavní trhy zahájí až 29.7.

STŘEDOSLOVENSKÉ KRAJE dluží přes 6 milionů litrů léků, hlavně prý prot, že je odmítly svážet o nedělích a svátcích. ****KOŽE LUŽNÚ, úplné zařízení, do ČSR Ghane. Zaškolí rovněž tamní dělníky. ****PŘÁTELSTVÍ s ČÍNOU** dokumentuje okolnost, že většina čs. zámořských lodí vozí čínské zboží, mnohé mají čínské posádky a některé i kapitány. ****CHRONOTECHNA** vyrobila první čs. transistorové hodinky. Ověřovací serie bude dána do zkušebního oběhu. **** Do BRAZILIE A PARAGUAY** vyveze ČSSR úplná mlýnská zařízení. **** ČS. výstavu v BUKUREŠTI** navštívilo na 400.000 osob. ******

SLÉVÁRNA SE ROZKLIŽUJE.

Jedním z největších projektů 3. pětiletky je stavba velké slévárny v Čes. Budějovicích, která má sloužit plzenské Škodovce. Staveniště na severových. části města se podobá spíše hřbitovu než pracovišti. V posledních měsících t. r. byly tam plány splněny sotva na 60%, ačkoliv již byly sníženy... Nejsou stroje, bagry, lidi. Na staveništi zakládají stovky konstruktérů a m...térů, ale nemůže se montovat, došly stroje, není přípojka el. proudu, není jeřábová dráha, dokonce není dosud přemístěno 28 tisíc kub. metrů zeminy... Vinu nese vedení projektu, dělníci bez zájmu, "vodní stavby", zastaralé a nevykonné stroje, "královo polské strojírny", závody Lenina a dokonce strana, která nezvedá morálku. Všechny úseky zaostaly, a tisíce citunové odlitky, které Škodovka potřebuje, ještě dlouho z Budějovic nebudou... (S.)

JAK SE DĚLÁ PROPAGANDA...

(Řezno/FCI) Malý západoněmecký školák vypustil před časem dětský balon, na který zavěsil sítěk s bonbony a lístek s prosbou, aby nálezece školákovi napsal. Za několik týdnů došla z ČSSR na adresu německého školáka př. velká krabice sladkostí "Čs. národního podniků Diana" s dopisem na motto "Ať žije naše přátelství", = podepsaným českým školákem z Kar. Varů, který balonek prý našel. Jak tento malý příběh a velká krabice znárodněných sladkostí ostře ilustruje kom. propagandu... (R.)

Pražská amnestie: Z KRIMINÁLU DO KRIMINÁLU.

(Řezno/FCI) V rámci t. zv. "Čs. amnestie" bylo na čs. zbyroské pohraniční stanici Rozvadov předáno německým celníkům 19 něm. občanů, z nich 1 žena. Mezi propuštěnými jsou také bratři Max a Hans Troegerovi, kteří se při flámu v bav. pohraničním baru omylem a opilí dostali několik metrů na čs. území, kde byli hrdinnými čs. pohraničníky postřeleni... Mezi předanými něm. osobami byly některé pro "překročení hranic" odsouzeny až na 2 až 2 roky do žaláře. Deset osob bylo odvezeno přímo do soudní věznice ve Weiden, protože jsou na ně pro kriminální delikty v záp. Německu vydány zatykače... a útěk do ČSSR se chtěly vyhnout zodpovědnosti. (M.)

POSLEDNÍ Z DOMOVA:

Ustaraná matka přijde do pražského znárodněného řeznictví. "Co do stane soudrůžka?", ptá se prodavačka. "Kilo vepřového." = "To nemáme." "Tak kilo telecího." = "To také nemáme." = "Tak kilo hovězího." = "To také není..." = "Tak oo máte", ptá se matka v starosti o nedělní oběd. "Má má do šesti otevřeno..." (R)

Peroutka.	Democratic Manifesto	\$5	£1.1._
Pounds, Norman	Resources and Planning in		
and Spulber	Eastern Europe	\$2.50	£1.17.5
Ratiu, I.	Policy for the West	\$2.30	£1.16._
Reisky, V.	Communist Propaganda Methods	\$6	£2.2._
Ripka, H.	Eastern Europe in the Post-		
	War World	\$5.50	£1.5._
	Revolution Prefabrique		
	(Le Coup de Prague)	\$2.50	£1.17.6
Rozehnal, A.	Unfulfilled Promises		
	(Czechoslovakia)	\$5.50	£1.17.6
Salvadori, H.	The Labour and the Wounds		
	(Hungary)	\$2.60	£1.18._
Sargent.	The Battle for the Mind		
	(Brainwashing)	\$3.60	£1.5._
Segal, R.	Political Africa (The's Wh-		
	of Personalities and Parties	\$7.58	£2.10._
Seton-Watson, H.	Neither War nor Peace	\$5.15	£1.16._
	The Pattern of Communist		
	Revolution	\$5.50	£1.5._
	East European Revolution	\$3.30	£1.2.5
	The New Imperialism	\$1.50	£1.10.6
Sinor, D.	History of Hungary	\$3.50	£1.5._
Smith, C.A.	Escape from Paradise	\$2.30	£1.16._
Sokolova, H.	L'Internationale Socialiste		
	entre Les Deux Guerres		
	Mondiales	\$3	£1.1._
Souckova.	A Literature in Crisis	\$2	£1.14._
Stalin's Slave	Camps I.C.F.T.U.	\$1	£1.7._
Stewart-	Has Britain an Achilles heel		
Smith D.G.	(Organizational Problem)	\$1.50	£1.2.5
Stransky, J.	East Wind Over Prague	\$1.50	£1.10.6
Students of	How Did the Satellites		
Affairs	Happen ?	\$1.50	£1.10.6
Subversion in	Industry, Economic League	\$1.25	£1.1.5
Szaz, Z.M.	Germany's Eastern Frontiers	\$7.50	£2.12.6
Taborsky, Y.	Communism in Czechoslovakia		
	1948-1950	\$15	£5._
Vali, F.A.	Rift and Revolt in Hungary	\$9.75	£3.8._
Walston, Lord.	Agriculture Under Communism	\$1.50	£1.10.6
Wanklyn	Czechoslovakia, a Geographical		
	and Historical Study	\$4.80	£1.10._
Welton, F.	The Third World War	\$3	£1.1._
	The Trade Unions, the Employ-		
	ers and the State	\$2.50	£1.17.6
Werth, A.	The Khrushchev Phase	\$3.50	£1.5._
Wiskeman, E.	Eastern Neighbours of		
	Germany	\$4.30	£1.10._
Wolfe, B.D.	Six Keys to the Soviet		
	System	\$3.75	£1.7._
Wolfgang, L.	The Kremlin since Stalin	\$5	£2.2._
Young, G.	Stalin's Heirs	\$1.75	£1.12.5
	The House of Secrets (NTS)	\$5.75	£1.7._
Zoul, L.	Things and Communists	\$5.00	£1.15._
Recent Additions			
Johnson, F.J.	No Substitute for Victory	\$5.00	£1.15._
Tauras, K.V.	Guerilla Warfare on the		
	Amber Coast (Baltic)	\$5.00	£1.1._
Zink, L.J.	Under the Mushroom Cloud	\$1.00	£1.7._

THIS BOOK LIST DOES NOT COME FROM "JUST A BOOKSELLER". Years ago we had considerable difficulty in securing all the reference books we needed. We found them, by organising both a search system for current and out of print books, and a book service for the benefit of our subscribers and students of international affairs. The profit margin is used to finance our publishing and information activities. That is why FCI is independent and can exist without a subsidy. PAYMENTS: When sending money for books, please add on average \$0.15 per copy for postage, handling and insurance. You can pay by bank, personal or postal cheque. Smaller amounts reached us safely in cash (no coins please). Choose whichever method suits you best. This applies to subscription as well.

DO YOU WISH TO CO-OPERATE? Please send us cuttings of exclusive reports you find in your papers on the subject of Communism (not agency reports like AP, UP, Reuter) Tell us about interesting books and send us addresses of your friends, who might like to see sample copies of FCI. State, whether we may mention you as a reference.

WHAT IS FCI? It stands for Free Central European Information Agency - though we cover the whole Soviet orbit and Communist activities in the free world as well. Independent Information Centre (IIC) is our sister organisation which looks after publishing activities and which carries out both defensive and offensive campaigns in the sphere of psychological warfare. Some of our campaigns have had world-wide success, including sharp reactions from both Mr. Khrushchev and the Kremlin. And we won! Do join us in these endeavours and keep in touch.....

FCI Features and News from behind the Iron Curtain. * Independent Information Centre.*

TO: F.C.I. - FEATURES AND NEWS FROM BEHIND THE IRON CURTAIN, 4, Holland Rd, London W.14 (G.B.)

I wish to receive your weekly Press Service regularly for a period of 3, 6, 12 months and enclose the amount of \$..... (\$1.75, 3.50 or 7). As I wish for delivery by AIR MAIL I attach also \$0.75, 1.50 or 3 for the difference in postage. Total \$.....

I have selected the following books: (See attached list) Cost \$..... plus postage \$..... = Total \$.....

Send sample copies of FCI Press Service to: (See attached list).

REMARKS :

NAME: . . . . .

ADDRESS: . . . . .

. . . . .

ČS. ZPRÁVY ZE SVĚTA:

** V TORONTE na slavnostním večeru na paměť **GEORGE M. R. ŠTEFÁNKA** promluví **dr. JOZEF LETTRICH**. (ND) **** Dr. ZDENKO FORMANEK**, býv. čs. vyslanec ve Španělsku, zemřel náhle v Madridu. **** LADISLAV KAUFMAN** vzácný vlastenec a úspěšný podnikatel, zemřel ve Švýcarsku. **** O KUBELÍKOVÍ** přinesl "Muenchner Leben" článek nadepsaný: "Atrake Kubelík". Autorem je Karl Schuman. (M) **** VÁCLAV HYVNÁŘ**, redaktor clevelandského "NOVÉHO SVĚTA" obdržel na návrh gen. **JULIEN NA FLIPO** vyznamenání "L'Émérité National Français". **** O MÍR. ŠÁŠKOVÍ** a jeho průvodcích světovými metropolemi, uveřejnil článek v Bulletinu Mezinár. YMCA dr. J. Měšťan. (C) **** Na konvenci Kanadské Obchodní komory v Manitobě** měl hlavní projev na námět: "Nedokončená revoluce", čs. novinář **Lubor ZINK**. **** Čs. uprchlík Rud. WERNER** je autorem paměťové knihy o celé Austrálii propagující: "Festival ve Warana". **** New York Herald Tribune** a **Denver Post** zařazují často do svých literárních rubrik básně krajana **Josefa MARTÍNKY**. Jeho česká lyrika výjde knižně nákladem "SKLIZNĚ" v Hamburku. (VSL) **** OSKAR KOKOSCHKA** zpracovává dojmy z katastrofálních povodní v severním Německu ve velkém obrazovém seriálu. (LN) **** Johannes URZIDIL**, významný příslušník tak zv. "pražské školy", vydá s velkým zájmem očekávanou knihu "Cesty po Čechách", v níž se zabývá 17ti návštěvami J.W. Goetha. (M) **** H. J. RŮŽIČKA**, čs. odborník z oboru domácí výroby vína, se stal znamenitým anglickým almanachem výrobců vína s mnoha technickými pokyny. Lze objednat u fy. Fermenta (95, Frampton str., London NW8. Str. 190) **** SUZANNE LABINOVÁ**, francouzská zakladatelka "Mezinárodního kongresu o politické válce Sovětů" zasílá red. FCI pozdrav z KOREJE, kde se účastní la schůze APACL (Protikomun. liga asijského lidu) **** List: "LOCALIST COMMENTARY"** přinesl článek **John BOYNTONA**: "Z PRAHY DO WESTMINSTERU", který je ohlasem varování FCI před hoštěním hrobařů parlamentní demokracie v parlamentě v Londýně. (FCI) **** Britský měsíčník "ENCOUNTER"** přinesl obsáhlou reportáž o ČSSR od svého dopisovatele **Anthony RHODES**, který měl nedavno dlouhou rozpravu s čsl. velvyslancem **dr. Z. TRHLÍKEM**. Z článku je zřejmé, že autor zůstal imunní vůči vývodům rudého diplomata. (JJ) **** Nejnovější COMMENTARY** Čs. zahraničního ustavu v exilu (POB 934, Chicago 90, USA) má obsah: "Světový komunismus - změna strategie?" a "Odzbrojení a skutečný mír". Text je anglický. (Č)

LISTÁRNA REDAKCE:

LORD MORRISON, řed. tel. SČTS, se vrátil ze Spojených států a pozva re. t. k pora o další činnosti. V Londýně vyšla jeho nejnovější kniha: "Britská parlamentní demokracie" (British Parliamentary Democracy), jež podle zdejšího tisku prozrazuje jeho "upřímnou lásku pro britský způsob vlády". V knize vypráví autor příhodu o tom, jak býv. soc. ministersk. předseda Ramsey MacDonald mu jednou v parlamentě pošeptal: "Herberte nerád vidím toto místo". Morrison k tomu poznamenal: "Byl jsem ohromen. To katastrofa. Žádný ministerský předseda nemůže mít úspěch bez lásky k parlamentu." A žádný člověk nemůže mít úspěch v práci, nemá-li ji rád.... JJ.

O ČEM PSALA FCI: ČSR parlam. delegace při jedu do V.B. o výročí vraždy gen. Pily. * V SSSR nedojde k rehabilitaci Trotského. * V MAĎARSKU opět vyšší tresty. * Osud čs. filatelisty. * LITVA: odpor pokračuje. *

F. n. r. = FREE ROMANIAN PRESS Agency vydala přetisk celostránkové články z listu GUARDIAN o osudu rumunské BESSARABIE. FCI

"NÁVRAT Z RACENÉHO SYNA":

JAK SI STOJÍME?

SAMOZŘEJMĚ, že je mi to k smíchu: minulý týden jsem dosáhl právě jednoho procenta nutného předpokladu a domnívali jsme se, že je se stup příjmů zastaven. Tento týden došlo na předplatném 24,18,9. a na příspěvcích na bojový tiskový fond "Hlasu svobody" 11,7., celkem jen 49,20%, takže ztráta stoupla z 156,0,2. na 196,9,10. To se bude už velmi těžko dobýt. Současně jsme nuceni vyřazovat další neplatce, takže náklad listu čitelně poklesl. Snažíme se ovšem ztráty odběratelů neplatců nahradit. V minulých dnech jsme zasílali na 20 ukázkových výtisků Č. na různé jihoamerické adresy a musíme doufat, že ohlas pomůže nahradit aspoň část zmíněných ztrát. Jak jsme již zaznamenali, rozeslali jsme rovněž na

TAK DLOUHO CHODÍ SE DŽBÁNEM PRO VODU — AŽ SE ZAPLATÍ PŘEDPLATNÍ ... !

DARY NA BOJOVÝ FOND:

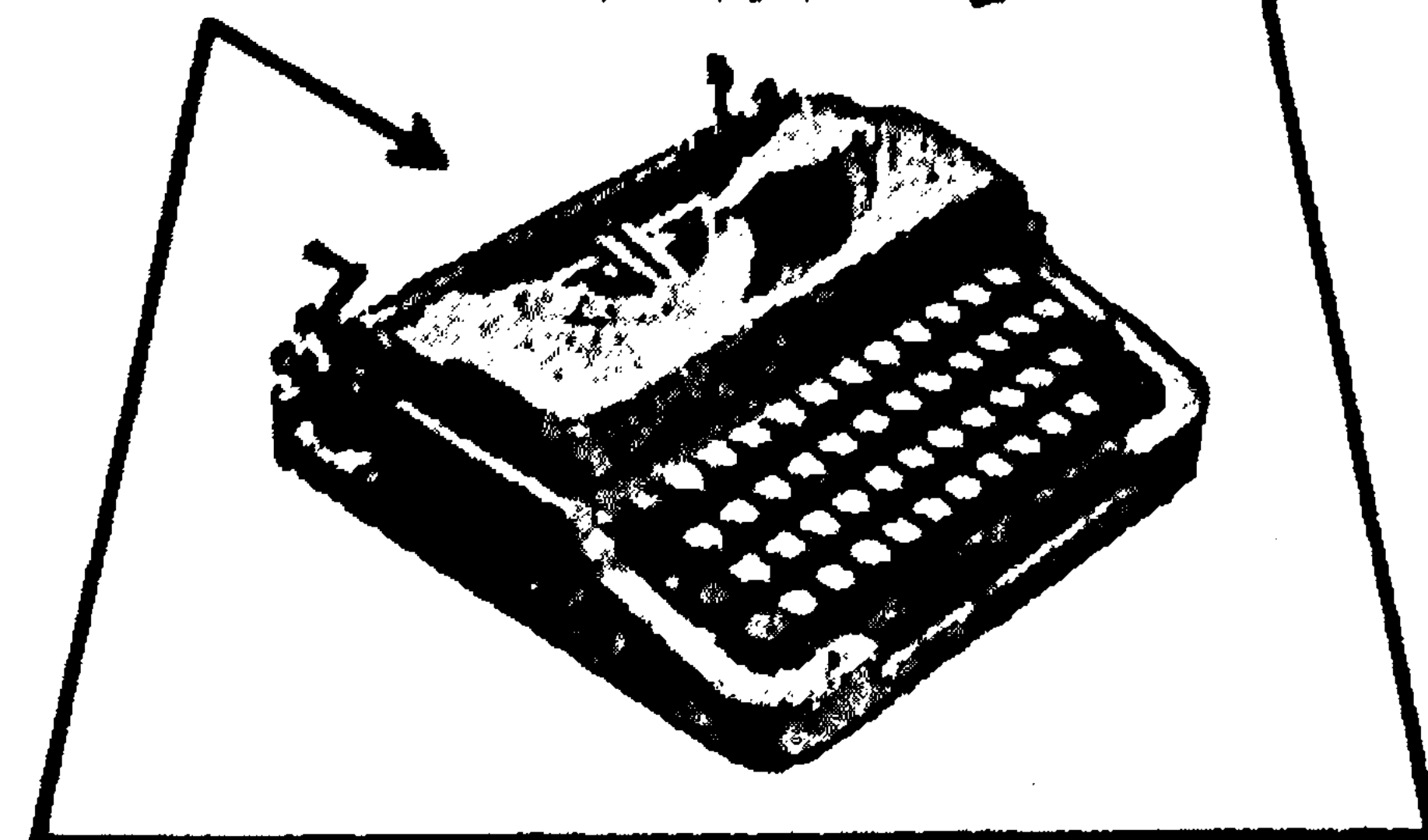
TENTO TÝDEN VĚNOVALI: VK(NZ) 1,14,8; ING.FS(B) 1,15,0; MS(US) 1,1,11. DĚKUJEME.

1500 ukázkových výtisků anglického zpravodajství. Bude zajímavé sledovat, jaké procento nových čtenářů získáme z těch to dvou akcí. = A CO VY? Považujete to za vyloučené, získat aspoň jednoho jedineho předplatitele?

"ODVAHA": O Kozákovu publikaci = zdarma = se právě přihlásil předplatitel, kterému jsme museli zastavit zásilky Č. ...

BURSA PSACÍCH STROJŮ:

Všech značek Nové i zánovní. Staré stroje na pronájem. České i jiné klávesnice:

DŮM ČS. SVOBODNÉHO TISKU,
4 Holland Road, London, W.14.
WESTERN 2259 a 9021.

SPOLKOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ:

1862 | 1962 | JOHN BASSETT, vydavatel TELGRAMU a majitel televizní stanice v Torontu, jenž kandiduje v nastávajících kanadských volbách pro progresivní konservativní stranu (nynější vládní strana) za okrsek obydlený většinou novými přistěhovalci. Sám pochází z rodiny irského původu s dlouhou tou publicistickou tradicí. Jeho hlavní činnost směřuje k podpoře etnických skupin a jeho zásluhou se stal TELEGRAM hlasatelem všech těch, kteří d e m o k r a c i i bez rozdílu rasy či národnosti považují za filosofii svého života. John Bassett se zájmem sleduje i činnost Čechoslováka a FCI, na které byl upozorněn naší dopisovatelkou. (Č/FCI)

KLOBOUK DOLU PŘED PÍLÍ F.C.ŠTĚRBY Z BRAZILIE:

Není radostnějšího poslání pro novináře, než když může pochválit, co si chválu zasluhuje. A do této kategorie patří Štěrbova práce: "Češi a Slováci v Latinské Americe - Přehled jejich kulturního přínosu." I tuto knihu vydalo SVU u příležitosti svého dubnového sjezdu. Docela rádi věříme autorovi, že nebylo snadné nashromáždit na 400 životopisů krajanů usedlých v Latinské Americe, kteří svojí kulturní prací vytvořili přínos českého a slovenského ducha pro tuto oblast. Jména jako Berchtold z Uherčic, nebo Boryně ze Lhoty, by mohla být snadno zapomenuta, ne být této publikace. Kdo ví, že dcera českých rodičů, Ivana Kislingerová byla královnou krásy Argentiny a kdo neuvítá možnost přecházet si o plodné práci Vladimíra Noska nebo dr. Miroslava Rašína a opět, kdo ví, že Otakar Odložilík stejně jako Ladislav Radimský napsali každý řadu knih a knížek z prostředí Jižní Ameriky. S bolestí čteme jméno redaktora Franka Alana, který jako cestovatel a novinář tolik přispěl k poznání tohoto vzdáleného světa. Byl nedavno doma odsouzen právě pro tu svoji minulost, jež ho naučila co chtěl dnes uplatnit a pro co se stal režimu trnem v oku. Tož toto všechno ve sterých obměnách lze vyčíst ze stránek této záslužné publikace k níž je třeba autorovi i vydavatelům upřímně blahopřát. (Cena \$ 1.25, vydal SVU) JJ.

**JIHOANGLICKÁ TELEVISION vysílala rozhovor s red.t.l.o významu politické karikatury v současné době, který ilustrovala ukázkami z jeho sborníku karikatur "Velká výzva" (The Great Challenge). Bylo to v předvečer kongresu britských karikaturistů

Knižní ~~novinky~~ retrospektiva

na němž red. Josten přednášel na podobný námět. (Knížka je dosud k dispozici. Obsahuje výběr 128 nejlepších polit. karikatur. Cena pouze 65 ¢ nebo 4/6. Vydal Hulton Press, Londýn.) SČKS (Tazatelům: připravujeme nový seznam kreseb, map, rytin a tisků)

F.C.I. PRESS AGENCY: News and Features from behind the Iron Curtain. WEEKLY Press Release compiled by British and foreign experts on the situation in the Soviet orbit: Albania, Bulgaria, China, Czechoslovakia, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania and U.S.S.R.

SUBSCRIPTION—by Sea Mail: £2. 10s. annually (\$7, £Au 3. 7s. DM 29, N. Frs. 35). By Air Mail: £3. 10s. (\$10, £Au 4. 15s.)

Apply for sample copies.

F.C.I., 4 Holland Road, London, W.14, Great Britain Tel: WES 2259, 9021

Volná tribuna:

DR. ZDENKO FORMÁNEK MRTEV:

(Dopis) ze Španělska došla smutná zpráva = zní:

Dr. Zdenko Formánek zesnul klidně a bezbolesně dne 17. května, posíle církevními svátostmi a požehnáním Svatého Otce; dne 18. května byl pohřben na britském hřbitově v Madridu. Obřad vykonal páter Dr. Šimon Zuska.

Jménem čsl. kolonie ve Španělsku a jistě též za veškerou čsl. emigraci mohu k tomu jen dodat, že Dr. Formánek věnoval svůj život pomocí svým krajanům a bližním a že nám v něm odchází veliký vlastenec a osobnost hluboce křesťanská a nezištná, jejíž památka nám nikdy nevymizí. Bůh mu dej věčný klid.

S. (Madrid)

ČERNÝ ČTVRTEK

Ranní pošta mně přinesla domů zprávu o úmrtí velkého vlastence, předobrého člověka, Ladislava Kaufmanna, který před lety působil na Kubě, potom se vrátil, hlavně na léčení do Evropy a nyní podlehl srdečnímu záchvatu ve Švýcarsku. = V redakci pak čekaly další dvě smutné zprávy: dopis o náhlém odchodu našeho čs. diplomata, exilového pracovníka, dr. Zdenko Formánka z Madridu. A do třetice, dopis našeho nejvěrnějšího spolupracovníka, dr. Jaromíra Měšťana, který sděloval, že jeho mladší synáček Darko byl porazen prudce jedoucím motocyklem a utrpěl životu nebezpečná zranění. = V duchu vzpomínáme manželek vzácných zesnulých a v myslí jsme u lůžka malého chlapce, s něhož nespustí zrak jeho rodiče. A nad těmi smutnými zprávami si uvědomujeme, jak je nás vlastně málo a proto se téměř všichni známe. Bolest jednoho je bolestí všech a jistě je třeba, aby jeden druhému byl bratrem a oporou.

Redaktor.

V Z Á J E M N O S T :

ČSNRA v Chicagu podporuje kampaň, aby americká pošta přestala doručovat komun. propagandní tiskoviny, pokud nebude možno zaslat i svobodné tiskoviny, bez následků pro adresáty, do zemí sovětského bloku. Současně ČSNRA protestuje proti prohlášení člům na okrajě dárkové balení, včetně tarého šatstva. Navrhla proto čtenářům své o věstníku vhodný ex anglického dopisu jímž možno protestovat na úředních místech. Z "Vestníku" ČSNRA, USA.

PŘEDPLATNÉ ČECHOSLOVÁKA

Ročně lodní poštou do celého světa: £1. 16s., \$5, austral. £2, WDM 18. LE-TECKY: £2. 8, \$7, austr. £3. 7s. ZÁJEMCI O OZNÁMKY A INSERCI necht si lask. vyžádati sazby v administraci. Č. jde týdně letecky do 80 zemí. Je nejrozšířenějším pojítkem s čs. zahraničím.

Čechoslovák FCI
o zahraničí

Vydavatel: Svob. čs. tisková společnost.

Redaktor: Josef Josten,

4 Holland Road, London, W.14 (G.B.)

Telephone: WEStern 2259 or 9021

Registered at the G.P.O. as a newspaper.